

Székelly Iván ITM St117 Tóbiás Marianna tanulmányi előadó
itm.bme.hu -> regisztráció

társadalmi informatika

írásbeli vizsga

(ZMdbb 20 perc, tart csak központosoknak)

kezdésre adatvédelem@seh

online könyv 1.8-as fejezet hte.hu/onlinekonyv.htm

Adatvédelmi Biztos: www.obh.hu -> adatv.bistol

Privacy and... PRIME-project
Management

Adatvédelem: a személyes adatok gyűjtésénél, feldolgozásánál és felhasználásánál (Data Protection) körültekintést, az érintett személyek védelmét biztosító alapelvek, szabályok, eljárások, adatkezelési eszközök és módszerek összessége

Adatbiztonság (Data Security)

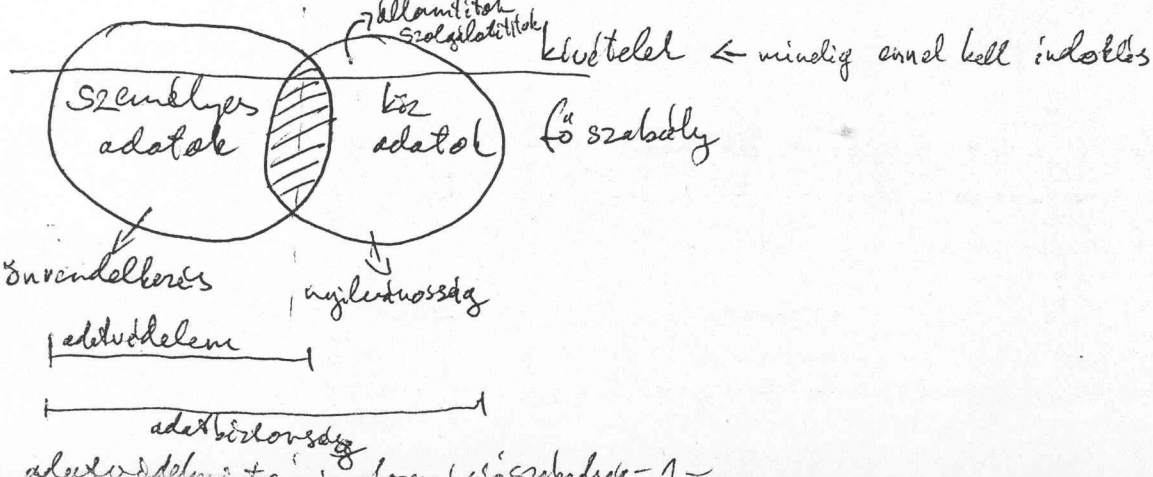
személyes adat: minden olyan adat amely egy személlyel kapcsolatba hozható

- téves adat is személyes adat
- vélemény, véleményezés
- élő személyhez köthető (halott: kegyeleti jog) jogi személlyel nincs személyi joga

Az emberrel személyisége, adatai sem szabadforgalmú javak

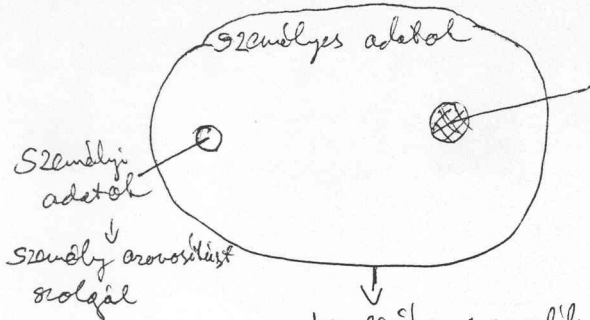
Az adatvédelem fogalmilag csak személyes adatok esetében értelmezhető (ellenben az adatbiztonsággal)

Adatvédelem: adatanyagok védelme

informacion replica } digitális személyiség + örök megőrzés
digital persona

csak irados engedéllyel

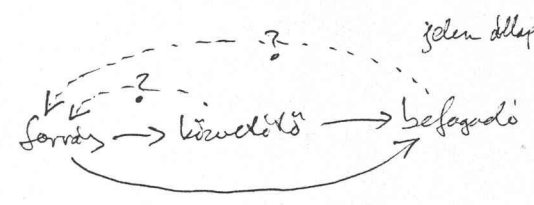
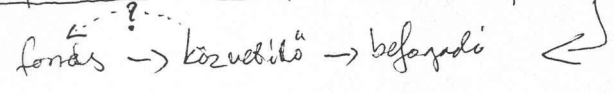

különleges adat (sensitive data) -> szigorúbb kezelési szabály
 Székely, vallás, politikai filozófia - pártok
 Szekszerevői tagság, egészségi állapot
 Személyi bejegyzések, szexuális élet, priusz

kereséshez: engedély vagy törvényes jog szükséges
 ↳ alvisszal, szóban, írottak magatartással

mindkét esetben lehetséges de az igazságot állítás nyilvánvalóan
 kizsákmányoló kivétel < nyomozás nem nyilvánvalóan
 vádemelés nyilvánvalóan

képviselői rendszer (közvetlen nélkül) sajtószabadság:

jelen állapot demokratikus

-> közvetítő nélküli eset - Internet: közvetlen bef. szer
 amit a forrás megoszt nem maga a forrás
 -> intelligens forrás

azt látom a világhálón amit megmutat az manipulációs lehetősége

Az adatvédelem alapelvei 2006.03.27.

1. Az adatgyűjtés korlátozottságának elve
 - adatok mennyisége: - törvényes, célszerűsége eszleivel
 - ha lehet az adatanyag tudtával és beleegyezésével
 - gyűjtést korlátozni kell
 2. Adalaminőség elve
 - pontos, teljes, aktuális - a céllal összhangban, a céltól megfelelő mértékben
 3. Célorhatótlóság elve: - előzetes cél meghatározás
 - adatharérés: a céltól megfelelő mértékben, céltól megfelelő ideig
- ↳ ügyletet: 5 év
 személyes adatok: 10 év
 országos bizalmas: 50 év
4. Közlésről felhatalmazás elve: adatharérés csak az elvben legális
 - az adatanyag honidatolásával
 - törvény rendelkezése alapján
 5. A biztonság elve: az adatharérés céljának és a technika mindenkori állásának megfelelő
 észlelt biztonsági intézkedések megtétele (pl: illetéktelen hozzáférés, másolás, felhatalmazás, elvezetés, megsemmisítés ellen)
 6. A nyíltság elve: az adatharérés és az adatharérési politika nyilvános
 az adatok közzététele, kerítésük céljának, jogalapjának, az adatharérő kitételek
 megismerhetőségét biztosítani kell. (Adatvédelmi Nyilatkozat is) az adatvédelmi biztonságról
 7. A személyes részvétel elve: adatanyagjal joga van:
 - megkérni, hogy van-e róla adat
 - ha van az adat megkapni (elkapadható időn belül, érthető formában, ingyen vagy méltányos díj ellenében)
 - elutasítás indokolt megismerési és kifejezési
 - az adatokat helyesbíteni vagy törltetni -> ha honidatolás alapján történt
 8. Felelősség elve: az adatvédelmi elvek betartását az adatharérő felelős

a "filozófia"
 elv
 nemethői
 ? ← nemethői -> jogi
 szervezeti

ZHk: okt 18., dec 6. vizsga felkészítő: dec 13.

Adatkezelés: alkalmazott eljárásról függetlenül a személyes adatok gyűjtése, felülvizsgálata, tárolása, feldolgozása, hangoztatása (továbbítás, nyilvánosságra hozása) és törlése. Adatkezelésnek számít az adatok megváltoztatása és további felhasználásait megakadályozása is.

Adatfeldolgozás: adatkezelési műveletek, technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszközöktől, valamint az alkalmazás helyétől.

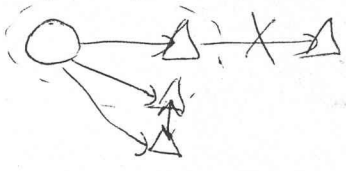
- (pl. outsourcing) szerverezés, bérszámfejtés (direkt marketing: letter shop (kártyák, címek))
- archiválás, adattárolás
- minden olyan tevékenység mely személyes adatokat is magában foglal (karbantartás, fejlesztés)

Adatkezelő: teljes felelősség

az adatkezelés céljának meghatározása, döntések meghozása, döntések végrehajtása, adatfeldolgozói megbízás adása, felelősség a megbízás teljesítéséért

Adatfeldolgozó: korlátozott felelősség

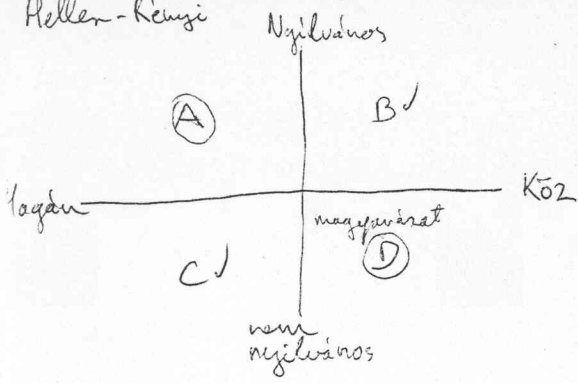
a megbízás végrehajtásáért, adatok feldolgozásáért, megváltoztatásáért, törléséért, továbbításáért és nyilvánosságra hozataláért
- nem bírhat meg másikat adatfeldolgozókat (láncmegbízás tilalma)

adattovábbítás: az az aktus mely során szem. adatokat egy meghatározott 3. fél felé továbbítunk
nyilvánosságra hozatal: szem. adatot bárki számára hozzáférhetővé teszem
(Lindqvist blogja első ilyen pár)

Az információs szabadság alapelvei (kiszáradt nyilvánosság)

1. Az információs szabadsághoz mindenkinek joga van; államfőktől kezdve, nemzeti szintől és felelősségtől függetlenül nem kell igazolnia, hogy milyen célból
2. A nyilvánosság a fokozott, a közzététel a kivétel (indokolni kell) ^{ind. visszatérni csak két körülményben alapja} közzétételben és nemzeti normákban megfogalmazott
3. A jog az összes közintézményre kiterjed: állami és önkormányzati szervek, adófelvétel, pénzügyi intézmények, közfeladatot ellátó magán-szervezetek
4. Az információigénylés egyszerű, gyors és ingyenes legyen: csak a legkisebb költségű adatok megadásával, szóban vagy írásban, legfeljebb a reprodukciós költség számolható
5. A hivatalnak kötelessége, hogy segítse az adatkérőket: ha rossz helyen jelentkezik, tegye át az igénylést a megfelelő szervezethez
6. A visszautasítást indokolni kell: csak törvényi alapon, világos indokkal
7. A közzététel elsőbbséget élvez a tiltással szemben: ha a közzététel erősebb mint az azonnali tiltás ^{különösen: korrupció, egyenlőség, emberi jogok, korrupció -kal kapcsolatos dolgok esetén}
8. Mindenkinek joga van fellebbezni az elutasítás ellen: azonnali és hatékony eljárás, fellebbezés a nem utasítás ellen
9. A közintézmények aktívan tegyék közzé a közérdeklődő információkat; közzététel nélkül is, aktívabb információk, világos formában, érthető nyelven parlament
10. Független testület garancia az információs szabadság és érvényesítését: ombudsman vagy bíróság

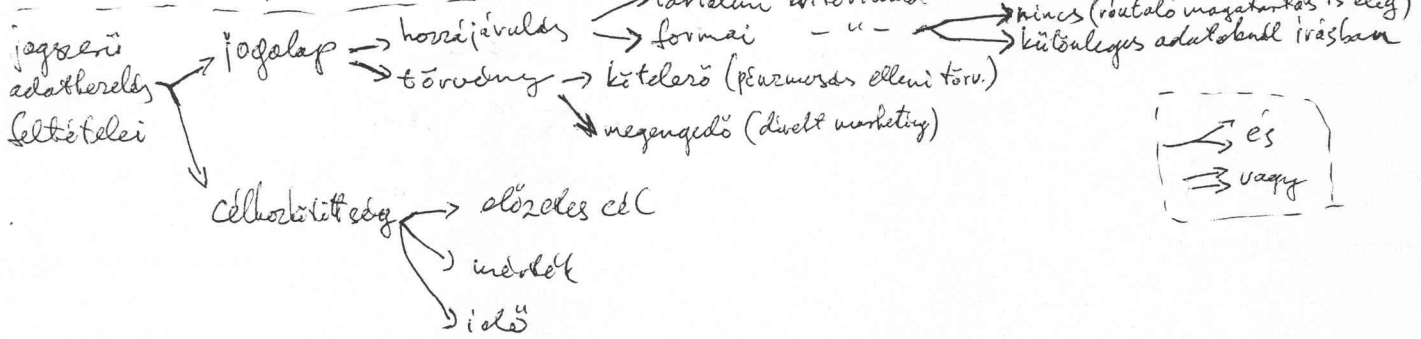
Privacy: személyes magánélethez fűlti önrendelkezés
 fizikai → információ
 Habeas Corpus: az ember teste felett rendelkezhet
 ↳ Habeas data

case law: nem állhat szabadon a bírő → precedens követés (USA igen, HU nem)
 pl: - magánélet helyére a szőlő és fal, tégla → palota a falon kívülre elhelyezve nem jogszintű
 - telefonfülke: nem magánélet → de az éven bantlónak magán életébe
 - 1960-ig volt ilyen kikötő Amerikában
 - Warren - Brandeis: The Right to Privacy (1890)
 ↳ főbíró: nem a fal a lényeg hanem az információ

- Demandus árasztás: adatgyűjtés az ügyfélről, ez alapján történik az árasztás
 Customer Relationship Management (CRM): ügyfél mennyire értékes, ügyfél megtartása, akció

privacy védelem állomai:

- telefon
- számítógép (informatika)
- Internet
- szeptember 11. → terrorellenes intézkedések → privacy csökkentése

Nemzetközi adatvédelmi szabályozás

- OECD: Data Protection Guidelines: irányelvek → konvenció, ha alátámasztja kötelező
- Council of Europe: Data Protection Convention (Európa Tanács) egész EU kívül Fehérvoros → Strasbourg, kultúra
- European Union: Data Protection Directive
 ↳ Brüsszel, politikai gazdasági, EU parlamentre → Strasbourgban van
 ↳ van egy fontos European Council
 ↳ direktíva: kötelező, a Brüsszelben előhozott tv.-el automatikusan egyenlő lette Magyarország

Európa Tanács:

- ID Theft: az adatot ellopták és felhasználják (pl hitel felvétel)
- ↳ ekvivalens védelmi szint (aromás)
- EU: adatközlés - " - (megfelelő)
- külföldön kívül: 3. ország (pl USA) más adatvédelmi szabályozás

	Európai modell	Amerikai modell
szektor	magán + köz	köz
felügyelés	automatikus + manuális	automatikus
lefedés	általános	mozakkerü → konfliktus / botrány orientált szabályozás
ellenőz	van	nincs

↔
nem adekvát oridék

- Safe Harbor Principles: lightos irányelv, egy site-on lehet felvételni nincs ellenőrzés, kötelező
↳ ezt adekvátul ismeri el az EU
- bírályperhető az adekvát ségi minősítés: Svájc, Magyar. (2000), Kanada, Argentína (adekvát státusz) konvenció aláírása
- ha valami ilyen nincs egy üzleti partnernek akkor szerződésben kell kikötni
• Adatkezelés - adatkezelő, adatkezelő - adatfeldolgozó nyilatkozás az adatvédelem bírály oldalán
• üzleti érdek is lehet alternatív → felelősség

Információs szabadságra vonatkozó irányelv nincs enél

- Széleskörű élen álló ebben: 1766 óta van inf. szabadság törvény (semmi van az alkotmányban)
- Mo: TASZ (Társaság az Adatok Szabadságáért) ↳ whistleblower: közérdekű bejelentő védelem

Szabályozás

2006.10.25.

filozófia → elv → nemzetközi → nemzeti

alkotmány bíróság
alkotmány és törvények közi ellentmondás van-e?

- 1 Alkotmány
53. §, 61. § jogok, kötelesség
- 2 Adatvédelmi törvény (Avtv) keret törvény, általános jellegű
- személyes adatok védelme, információk önkéntelkes
- információ szabadság
- 3 Szektorális törvények (98% adatvédelem)
- Eü adatok védelméről szedi tv '97; Kivétel elh: jogkövető jogi adatok nem az önkéntelkes alá tartoznak - anonim hív hívásokról amíg negatív a test
↳ Népszámszámgyűjtés, nyelvértékelési tv. '92
- Dívetimarketing tv. '95
- Szak aronosító tv. '96 (Szaztv) + kiegészítéssel (salótv.)
↳ Személyi igy, lakáim, személyazonosító jel, TB, adiaronosító jel
- Felsőoktatási tv. 2-es melléklet
- Rendőrségi tv.: milyen adatok kerülhetnek
- Nemzetbiztonsági tv.
+ Adatvédelem inf. szabadság tv.
+ titok tv. (inf. szab. kivételai)
- 4 Rendelet
- az előzőt végrehajtási rendletek
- 5 Belső szabályzatok - szervezetekhez kötődő
- igazgatói
- ügykezelő

Adatvédelmi tv.

Adatvédelem:

- társ definíciók (adatfeldolgozás, adatfeldolgozó)
- adatkezelés alapfelfogásai
- Példák: köz és magán szektor
- adatvédelmi alapelvek
- az érintett személyi jogai
- bírósági jogorvoslatok, kártérítés

Információs szabadság:

- köz funkciók alapul
- pozitív és negatív információszabadság (kérésre és kérés nélkül)
- adatai dokumentumok (közérdekű adatokat tartalmazó dokumentumok nyilvánossága)
- költetés: 10. + felsorolt érdekek
- párhuzamok: belső vagy döntéshozzáértő dokumentum
- határidő 15 nap, elutasítás 8 nap
- elutasított kérelmek: jelentés az adatvédelmi biztosnak
- bírósági jogorvoslatok, kártérítés nem lehet

Adatvédelmi biztos:

- ellenőrzi az adatvédelem és infó szab. érvényesülését
- egyedi panaszokat kivizsgál
- hivatalból vizsgálatokat indít

Titok törvény 1995. LXV.

titokfajták: államtitok, szolgálati titok (új négy szintű NATO minősítés)

feltételek: csak meghatározott személy és eljárás minősíthet valamit titokká

- valamelyik titokkörbe tartozzon (143 db)
- formai követelmények: felleg: szigorúan titkos, ki mikor minősítette, hány éve, hányadik példány
- sebese az állam felsorolt érdekei (ha nyilvánosságra kerülne)

Időtartam: titokkörönként eltérő maximum (leghosszabb 30 év)

(titkosítás folyamata: Tük (titkos ügykezelés) macevás, ki mivel felelős...)

Rendszeres felülvizsgálat (min 3 évenként)

visszees kiadás lehetősége: a titkos adatokban kívüli részei a dokumentumnak

tömeges visszaminősítés: 1980 előtti dokumentumok: 1 éves határidő volt

ellenőrzés: szakmai: Belügy miniszterium
tartalmi: adatvédelmi biztos

bírói út

- P2P: anonimitás, pseudonimitás, megfigyelhetetlenség, összeköttethetlenség (unlinkability)
- TOR anonimitás biztatlása - Onion routing - unobservability
- Tor Park www.torify.com

Bioscript

- Coowds anonim böngészés
- van kell infrastruktúra -> felhasználók szerverek is

- Onion routing
- előre konfigurált routing node-ok

- PRIME (Privacy and Identity Management for Europe) www.primo-project.eu
- platform független felhasználói és szolgáltatói oldali middleware

P2P tartalmi termékek

anonim böngészők, nyom-generátor, remailer, cookie irtók, spyware irtók, adat és hang rejtőeszközök (PGP), web bug irtók (1x1 gif kárpótlás) -> bugnosis.com
 profilizációs gátlók (P3P), bizalmi védjegyek, digitális aláírás, vízjel, vízjel-mentesítés
 -> célzott reklám, dinamikus árazás

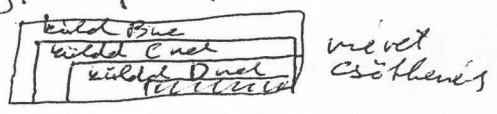
www.epic.org Electronic Privacy Information Center
 -> Online Tools

Anonim remailer

- kommunikáló partnerrel anonimitása
- a kommunikáló partnerrel közti kapcsolatot névazonosíthatatlansága
- az üzenet tartalmának megfigyelhetetlensége
- a remailer kompromittálhatatlansága

Támadás	Védekezés
benyomást / követés	kecskeltetés
figyelés	random kecskeltetés
eldobás	anonim üzenetek szűrése
üzenet sokszorosítás	láncba fűzés
átvétel figyelt	szabványos üzenet és formátum
üzenet figyelt	

Cypherpunk

- Mixmaster
- név azonosíthatatlanság 20k
- RSA & 3DES

2006.11.29.

Adatkezelés lehetőségei

Kiknek az adatairól lehet szó?

- ügyfelek
- versenybeli ügyfelek
- tagok (egyszerűen, nyugdíjpénztár)
- saját munkatársak
- ügyfelek munkatársai
- cégtársak / adatfeldolgozók munkatársai
- ügyhözök (egyszerűen vállalkozó, nem alkalmazott)
- kedvelőimprétték
- családtagok
- harmadik személyek
- ...stb...

Hol fordulnak elő az adataink?

- adatbázisokban
- szöveges adattárolásokban Word
- táblázatkezelő adatfájlokból Excel
- dokumentumkezelő rendszerekben
- audiovizuális felvételekben
- társasági rendszerek naplóiban
- alkalmazások naplóállományaiiban
- e-mail üzenetekben

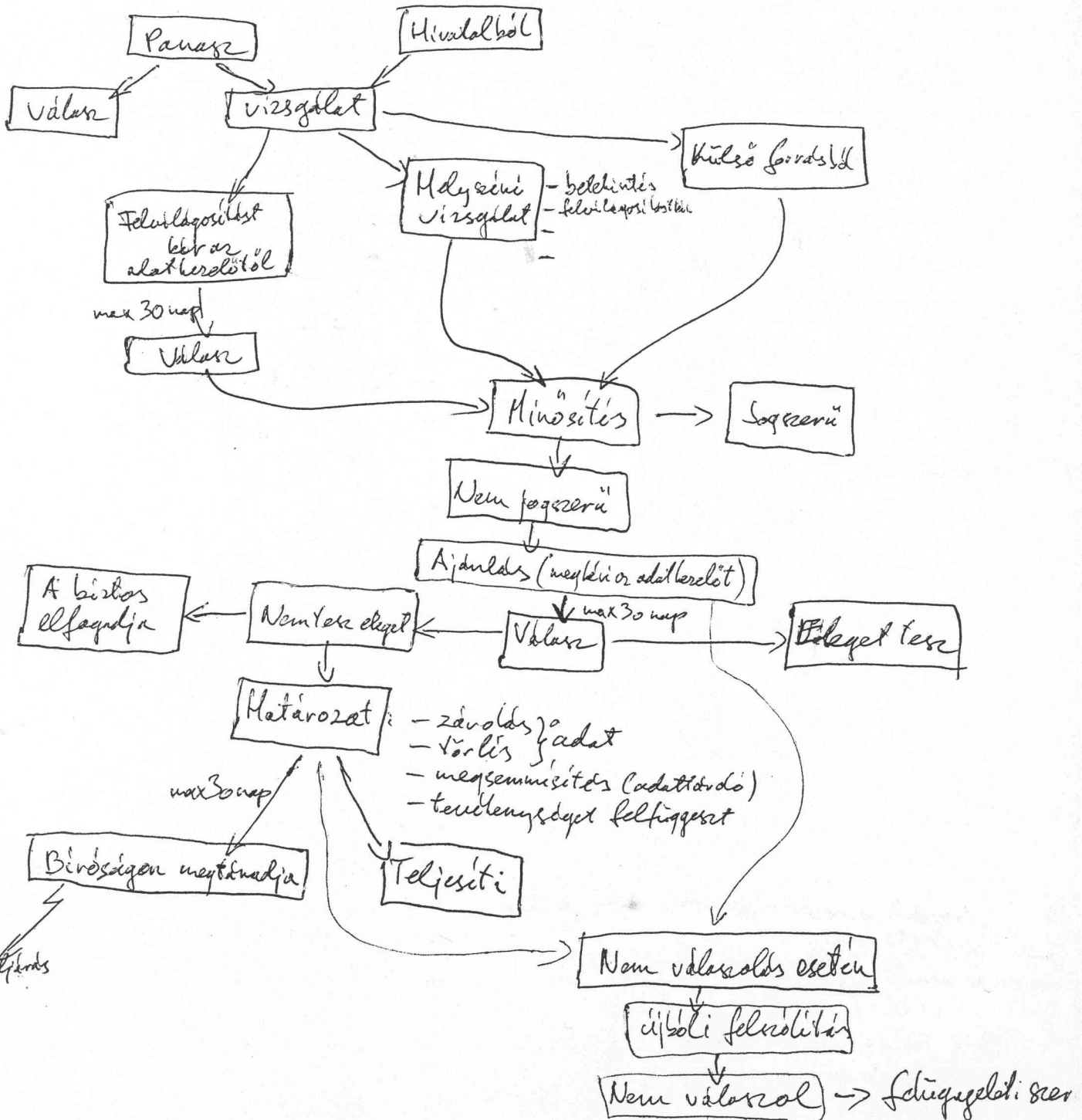
Adatvédelem

olyan adatkezelőknek van kell befelent kerülniük központi nyilvántartásba akik csak a saját ügyfelek adatait kezelik
 dolgozóik

■ **Vizsga kérdés:** ZPET tartalmi termék kivétele (pl. www.epic.org)
 nevezzen meg egy civil szervezetet ami adatvédelmi jogokkal foglalkozik

- Privacy International.org
- Társaság A Szabadságjogokért (tasz.hu)
- Torri-fy.com

ha adatvédelmet megsértik a jogait → bíróság
 → adatvédelmi biztos
 ingyenes, adatvédelmi ügyekben bírósági vizsgálatot igényel

Adatkeresők első feladata:

- vizsgálják felül és megerősítik az adatkereső funkcióikat, törlési kérelmeket

Bejelentés adatszolgáltatás

- Adatvédelmi nyilatkozat: • egyszeri nyilatkozás a tevékenység megkezdése előtt
 - kitöltött forma, nyilvános adatok
 - változással jelentése
- Elutasított kérelmek bejelentése: • éventévente bejelentés
 - tájékoztatás a teljesített kérelmekről is

Belső szabályozás

- Adatvédelmi szabályzat: ha valaki adatot kív, ki fogja teljesíteni
- Adatbiztonsági szabályzat: biztonság politikája
- Privacy policy: adatvédelmi nyilatkozat, publikus

Szerződések, Adatlapok

- adatátadási / átviteli szerződések
- adatkeresői / adatfeldolgozói szerződés

Neurológiai adatkezelésről,

- EU tagállam?
- ET konvenció vérese-e?
- adekvát védelmi szintű országban van-e?
- adatvédelmi szerződés vérese-e?

Belső adatvédelmi felelős (BAF)

Adatvédelmi átvilágítás

- auditálás vagy átvilágítás? → adatkezelésről az adatok sorát vizsgálja
- belső + külső szemléleten
- jogi, üzleti, információs szempontok
- rendszer szemlélet

Direkt marketing (közvetlen üzletszerzési tv.)

2006. 12. 06.

1992 A. tv., 1995 Bm. tv. (CXIX.); Adatvédelmi biztost '95-ben választanak csak

Eldőve tudják kit akarnak megkeresni még az örvendekérés előtt (és névve szóló)

Magyar Árvilágok Kamara/Egyesülete

- Tudományok kutatók (szociológia, orvoslás)
- Közvélemény és piac kutatás (fogyasztói szokások) → statisztikai adatok
- Direkt marketing → reprezentatív adatok (korra, nemre, iskolai ...)

Postai direct marketing

1. címlista szerzés:

- BM központi nyilvántartás
 - szándékos adatot eladni nem lehet, bérletből van szó
 - feltétel: ha az illető nem tiltotta le adatainak kiadását
- Nyilvános regiszterből (pl: telefonkönyv)
 - ha a szerkesztő előre szólt, és nem tiltotta
- „Hasonló a hasonlóhoz”
 - tud kutató \leftrightarrow kutató
 - piac kutató \leftrightarrow piaculató
 - DM \leftrightarrow X
 - Ha előre szólt és nem tiltalozott
- opt in: hozzájárulás utáni lehet amit csinálni
- opt out: lehet addig csinálni amíg nem tiltalozik (pl: hagyományos postai DM)
- personalizált mailinget küldenek a prospect-eknek

2. le kell írni honnan szerezte a címet

3. mire adhatja felhasználni

4. hogyan tiltalozhat

- ↳ ha törléskor akarja vki magát, azt nem szabad tölni és kell helyezni az adatait tiltó listára (Robinson lista)
 - ne kerülhessen fel újból a listára
 - másra nem használható csak a tiltókkal kiküszöbölésére,
 - nem is adható el, de lehet külsőn venni ilyen lista

- listát venni a BM-től

- tudját mikor indul a kampány
- többször vezethet meg ugyanazokat a neveket \rightarrow deduplikálás
- válogatás különböző adatokra: szekventálás
 - BM-nél nem olyan szűk körű
 - ha lenne egy körös lista nyilvántartásból ki az ahi válaszol is hasonló a hasonlóhoz \leftrightarrow

Elektronikus kereskedelmi tv.

E-mail SPAM és opt-in